

Protocol Luchtverkeersleiding Nederland inzake COVID-19 recovery

Luchtverkeersleiding Nederland (LVNL) en (Commando Luchtstrijdkrachten) CLSK maken onderdeel uit van de vitale infrastructuur van Nederland. LVNL en CLSK zijn dan ook vanaf het begin van de COVID-19 pandemie opengebleven om vluchten in het Nederlandse luchtruim af te handelen. LVNL en CLSK faciliteren de gevraagde afhandelcapaciteit, waarbij de gezondheid van onze medewerkers altijd op de eerste plaats komt. Tot op heden zijn LVNL en CLSK steeds in staat geweest om een veilige operatie te garanderen. We treffen maatregelen om dit ook in de toekomst, bij opschaling van het verkeer, veilig te blijven doen.

Dit document beschrijft op verzoek van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat de huidige maatregelen van LVNL en CLSK¹ om verspreiding van het COVID-19 virus maximaal te beperken en de (verwachte) maatregelen die nodig zijn om bij opschaling van het werk vorm te geven aan de 1,5-metersamenleving. We gaan ook in op wat we daarvoor nodig hebben van de (Rijks)overheid.

Voor het opstellen van de maatregelen heeft LVNL gebruik gemaakt van de bowtie COVID-19, waarin we de risico's en knelpunten in kaart hebben gebracht.

We hebben de maatregelen afgestemd met Maastricht Upper Area Control Centre (MUAC) en delen best practices met elkaar. Het is voor ons niet mogelijk om dezelfde maatregelen te nemen als MUAC omdat onze gebouwen fysiek verschillen. Bovendien heeft MUAC ook te maken met de Belgische en Duitse overheid die hun eigen eisen stellen.

1. Huidige maatregelen

LVNL heeft een Taskforce COVID-19 en een Crisisbeleidsteam (CBT), die verantwoordelijk zijn voor de maatregelen die LVNL neemt als gevolg van de COVID-19-pandemie. De Taskforce en het CBT vergaderen frequent.

De geldende maatregelen zijn bekend gesteld via het LVNL-intranet en middels specifieke mededelingen gericht op het operationele personeel. Gezien het huidige verkeersaanbod en het daarmee samenhangende aantal medewerkers, is de vereiste 1,5 meter afstand goed na te leven.

a. Afstand houden

Algemeen

- LVNL volgt de richtlijnen van het RIVM.
- Binnenlandse/buitenlandse dienstreizen zijn verboden.
- Bezoek is niet toegestaan.
- Gemeenschappelijke ruimtes zoals fitness- en vergaderruimtes zijn gesloten.
- Het bedrijfsrestaurant werkt onder strikte afstandsvoorwaarden (in lijn met RIVM-voorschriften), die is aangegeven met belijning.

Operatie

- De toegang tot operationele ruimtes is beperkt tot operationeel en direct ondersteunend personeel.
- De roosters zijn aangepast aan het verkeersaanbod, waardoor er niet meer medewerkers in de operationele ruimtes aanwezig zijn dan strikt noodzakelijk.

Overige medewerkers

- Op locatie zijn de medewerkers die:
 - nodig zijn voor de continuïteit van de operatie en alleen vanuit een LVNL-locatie hun werkzaamheden kunnen verrichten.

¹ Het gaat wat betreft CLSK om de locatie Schiphol-Oost. Voor wat betreft de verkeerstorens op de militaire luchthavens werkt CLSK in lijn met de maatregelen van LVNL.

- werken aan strategische projecten die de continuïteit van LVNL in de toekomst waarborgen en dat alleen op locatie kunnen doen.
- De overige medewerkers werken vanuit huis.

b. Maatregelen gericht op hygiëne

Algemeen

- LVNL houdt zich aan de RIVM-hygiënevoorschriften. Daarnaast vindt frequente reiniging en desinfectie van deurkrukken en sanitair plaats en is desinfecterende gel beschikbaar.
- Het schoonmaken van ruimtes, die in gebruik zijn is geïntensiveerd. Gebieden die niet of nauwelijks worden gebruikt zijn juist zo veel als mogelijk afgesloten.
- De schoonmaak van het bedrijfsrestaurant is geïntensiveerd. Het restaurantmedewerkers werken volgens de geldende RIVM-voorschriften.

Operatie

- Gemeenschappelijke werkplekken (verkeerleidersposities in de operationele zaal en verkeerstorens e.d.) worden extra schoongemaakt en zijn voorzien van reinigingsmiddelen.
- Daarnaast desinfecteert de verkeersleider de werkpositie zelf na gebruik.

c. Maatregelen gericht op bescherming

- In de simulatorruimtes zijn schermen tussen de werkposities geplaatst.
- Bij de kassa's in het bedrijfsrestaurant zijn schermen geplaatst.

2. Maatregelen 1,5 meter samenleving

LVNL heeft een terugkeerscenario in ontwikkeling. In dit scenario worden de stappen voor een geleidelijke terugkeer van de LVNL medewerkers, die nu thuiswerken, beschreven. Zodra het verkeersaanbod groeit en meer personeel nodig is, zijn er additionele maatregelen nodig om de 1,5 meter afstand op zaal en op de torens te waarborgen.

Uitgangspunt is om de primaire operatie maximaal te faciliteren bij het opstarten van de luchtvaartsector. Dit betekent dat naar verwachting een grote groep medewerkers (overwegend niet-operationele medewerkers) vooralsnog hun werkzaamheden vanuit huis blijven verrichten.

a. Aanvullende maatregelen afstand houden

Algemeen

- We laten medewerkers in fases terug keren naar kantoor.
- Voor de overgang naar de volgende fase volgen we de richtlijnen van de overheid.
- In eerste aanzet laten we additionele medewerkers terugkeren die:
 - de operatie direct en indirect faciliteren;
 - schoonmaakmedewerkers die nodig zijn om gebruikte ruimtes schoon te maken;
 - programma's en projecten die de continuïteit van LVNL borgen;
 - technische ondersteuning verlenen;
 - extern onderhoud plegen aan primaire/secundaire operationele systemen.
- In de LVNL-gebouwen en grote ruimtes hanteren we de 1,5-meter-regel. LVNL maakt gebruik van flow management: Er worden looproutes ingesteld waardoor 1,5 meter afstand houden mogelijk is en deze zijn door middel van posters en bewegwijzering aangegeven. Aan de looproutes wordt strikt de hand gehouden.
- We hanteren tijdslots voor het gebruik van het bedrijfsrestaurant.
- We beperken het gebruik van liften tot minder validen.

Operatie

- Op de operationele zaal zorgen we waar mogelijk voor fysieke afstand door looproutes in te stellen en maatregelen om het naast elkaar werken te voorkomen of te zoveel mogelijk te beperken / contactmomenten te beperken, door bijv. looproutes in te stellen en een positie onbezet te laten tussen de in gebruik zijnde werkposities.

b. Aanvullende maatregelen hygiëne

- Daar waar nodig nemen we extra hygiënemaatregelen, zoals intensivering van de schoonmaak van sanitaire ruimtes.

c. Aanvullende maatregelen bescherming

- LVNL heeft een onderzoek gestart naar de haalbaarheid van het aanbrengen van een fysieke scheiding van de operationele werkposities op zaal, waarbij we de RIVM-kaders op dit gebied respecteren. Bij dit onderzoek speelt de veiligheid van de verkeersafhandeling een cruciale rol.
- Op de verkeerstorens is het niet mogelijk om fysiek afstand van elkaar te houden. Voorlopige conclusie over het gebruik van schermen is dat deze vanuit veiligheidsoogpunt geen optie zijn omdat die zichtlijnen beperken en onderlinge communicatie hinderen. Nader onderzoek moet definitief uitsluitsel bieden.
- Beschermende middelen, zoals mondkapjes (aanvullend op RIVM beleid) worden vooralsnog niet ingezet. Tests bij een andere ANSP hebben uitgewezen dat dit te veel hinder (draagcomfort en spraakvervorming) veroorzaakt.

3. Hulpvraag

LVNL vraagt aan de overheid COVID-19-tests beschikbaar te stellen voor de medewerkers, zodat we in een vroegtijdig stadium een besmetting kunnen detecteren en maatregelen kunnen nemen om verspreiding te voorkomen.

Als er meer medewerkers in de gebouwen aanwezig zijn heeft LVNL behoefte aan meer desinfecterende gels. Wij vragen aan de overheid te zorgen voor voldoende beschikbaarheid.

Van: 10.2.e - BSK
Aan: 10.2.e@schiphol.nl; 10.2.e@schiphol.nl
Cc: 10.2.e - BSK; 10.2.e - DGB; 10.2.e - BSK
Onderwerp: 1,5 meter in het vliegtuig
Datum: woensdag 22 april 2020 10:13:19
Bijlagen: [03 Bijlage Advies RIVM Veilig werken aan boord van een vliegtuig in tijden van COVID_20200327.DOCX](#)
Prioriteit: Hoog

Beste 10.2.e en 10.2.e ,

In vervolg op ons gesprek vanmorgen bijgaand zoals besproken het paper dat RIVM eerder heeft opgesteld over de 1,5 meter in het vliegtuig, met name op verzoek van KLM.

Groet, 10.2.e